

NVAO • NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING

ASSOCIATE DEGREE
FINANCE & CONTROL
Hogeschool Utrecht

ADVIESRAPPORT
23 JANUARI 2023

Inhoud

1	Procedure NVAO	3
2	Nieuwe opleiding	4
	2.1 Algemene gegevens	4
	2.2 Profiel	4
	2.3 Panel	4
3	Oordeel	5
4	Sterke punten	6
5	Aanbevelingen	7
6	Beoordeling	8
	6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten	8
	6.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	9
	6.3 Standaard 3: Toetsing	11
	6.4 Graad en CROHO-onderdeel	12

1 Procedure NVAO

Het succesvol doorlopen van een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) is een voorwaarde voor erkenning door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Pas na deze kwaliteitstoets kan de instelling de bij de opleiding behorende wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's afgeven.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan voor bestaande opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is een *plan*beoordeling. Na accreditatie valt ook de nieuwe opleiding onder de reguliere accreditatieprocedure.

Een NVAO-panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen *peers* vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. Informatie over de invulling van het locatiebezoek en een overzicht van het bestudeerde materiaal zijn opvraagbaar bij de NVAO.

De beoordeling is gebaseerd op de standaarden zoals beschreven in het Beoordelingskader voor de beperkte toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2019, nr. 3198). Over de standaarden geeft het panel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

Dit adviesrapport bevat de bevindingen, overwegingen en oordelen van het panel alsook de sterke punten en aanbevelingen. Op basis van dit rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. Een beknopt adviesrapport is eveneens beschikbaar. De NVAO publiceert beide rapporten.¹

Meer informatie over de NVAO-werkwijze en de TNO-procedure is te vinden op www.nvao.net.

¹ <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

2 Nieuwe opleiding

2.1 Algemene gegevens

Instelling	Hogeschool Utrecht
Opleiding	Associate Degree Finance & Control
Varianten	Voltijd: Ja. Deeltijd: Nee. Duaal: Nee.
Graad	Associate Degree
Afstudeerrichtingen	n.v.t.
Locaties	Amersfoort
Studieomvang	120 EC ²
Croho³ onderdeel	Economie

2.2 Profiel

De Hogeschool Utrecht beoogt met de Associate degree opleiding Finance & Control (F&C) studenten op te leiden die de financiële positie van een organisatie kunnen vastleggen en weten hoe ze hierover informatie moeten aanleveren aan het management. De opleiding F&C is een brede opleiding die zich richt op de bedrijfseconomie. Financiering en financiële verslaglegging vormen de basis van het vak. Het verzorgen van de financiële administratie, het voorzien van informatie voor intern gebruik (management accounting) en het voorzien van informatie voor extern gebruik (financial accounting) staan hierbij centraal. Onder de financiële informatievoorziening valt o.a. de analyse van cijfers, investeringsselectie, opbouw kostprijs, wijze van financiering en inrichting en interpretatie van een dashboard. De Ad'er F&C kan werken bij administratiekantoren, accountantskantoren die gericht zijn op het MKB, of financiële afdelingen van middelgrote tot grote organisaties, zowel profit als non-profit.

2.3 Panel

Samenstelling

- Drs. Gerben Reilink RC (voorzitter), senior adviseur voor de stafdienst Onderwijs & Onderzoek, Hanze Hogeschool;
- Renate Odenkirchen MSc, Opleidingscoördinator Ad Accountancy, Hogeschool Rotterdam/Rotterdam Academy en voorzitter landelijke Ad-overleg Finance;
- Aarti Rooplal MSc, Senior Adviseur Financial Control a.i., Douane Landelijk Kantoor;
- Evi Bekooy (student-lid), Student International Business Management, Artevelde University of Applied Sciences Gent.

Ondersteuning

- Drs. Nikki Hoop (secretaris);
- Joey Alberts MA (NVAO beleidsmedewerker en procescoördinator).

Locatiebezoek

Hogeschool Utrecht
Instituut voor Associate Degrees
De Nieuwe Poort 21
Amersfoort

² European Credits

³ Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de kwaliteit van de Associate Degree Finance & Control van de Hogeschool Utrecht. De opleiding voldoet aan de drie standaarden van het NVAO-kader voor de beperkte toetsing.

Het panel is van mening dat de Hogeschool Utrecht een goed doordachte opleiding heeft ontwikkeld. Het werkveld is nauw betrokken geweest bij de ontwikkeling van de opleiding en heeft tevens een rol bij de uitvoering van de opleiding door het aanleveren van casuïstiek, bij de beroepsopdrachten, het verzorgen van gastlessen en het bieden van stageplaatsen. De beoogde leerresultaten van de Associate Degree Finance & Control (Ad F&C) sluiten aan bij het beroeps- en opleidingsprofiel dat is vastgesteld door het Landelijke Overleg Opleidingen Finance & Control (LOOFC) en bij het in ontwikkeling zijnde domeinprofiel van de Ad Finance. De opleiding heeft dit profiel vertaald naar passende leeruitkomsten op EQF niveau 5.

Het curriculum kent een logische opbouw aan de hand van beroepsopdrachten. Met de uitvoering van deze taken ontwikkelen studenten op een integrale wijze zowel inhoudelijke kennis als professionele competenties. Het panel is te spreken over het didactische concept van de opleiding, waarbij de ontwikkeling van de student vanuit een positieve feedbackcultuur en *growthmindset* centraal staat. Daarnaast is het uitgangspunt dat de student zich vanuit 'hele taken' ontwikkelt naar integrale bekwaamheid. Studenten krijgen inhoudelijke kennis *just in time* aangereikt en werken in kleine leerteams aan persoonlijke ontwikkeling. Docenten volgen en begeleiden de studenten nauwgezet en ze bieden de studenten inzicht door het geven van feedback. Het panel acht de docenten hiertoe goed in staat.

Het panel is positief over de voorgenomen uitvoering van toetsing bij de Ad-opleiding in de vorm van programmatisch toetsen. Doordat de opleiding onderdeel is van het Instituut voor Associate Degrees van de Hogeschool Utrecht, heeft zij de beschikking over een goed doorleefd toetsbeleid en ruime ervaring in programmatisch toetsen. Het Instituut kenmerkt zich als lerende organisatie met een professionele cultuur in het leren van elkaar. Zowel de toets- en examencommissie als docenten zijn nauw betrokken bij de ontwikkeling van de opleiding en kunnen putten uit ervaring die zij hebben opgedaan bij andere Ad-opleidingen.

Standaard	Oordeel
1. Beoogde leerresultaten	Voldoet
2. Onderwijsleeromgeving	Voldoet
3. Toetsing	Voldoet
<i>Eindoordeel</i>	<i>positief</i>

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. **Betrokkenheid werkveld:** Het werkveld is uitgebreid betrokken geweest bij de ontwikkeling van de opleiding en onderschrijft de beoogde leerresultaten. Er is voorzien in samenwerking met het werkveld bij de uitvoering van de opleiding, in de vorm van aanleveren van casuïstiek, het verzorgen van gastlessen en het bieden van stageplaatsen.
2. **Didactisch concept:** Studenten leren in kleine leerteams en aan de hand van beroepsproducten met casuïstiek uit het werkveld. Door het tussentijds evalueren van kennis en de uitgebreide *feed-up*, *feedback* en *feedforward* verwerven studenten inzicht in hun ontwikkeling en kunnen zij hierin verantwoordelijkheid nemen.
3. **Toetsing:** De holistische benadering van onderwijs en toetsing is gedegen vormgegeven. De Ad Finance & Control maakt daarbij gebruik van de reeds opgedane kennis en ervaring in het Instituut Associate Degrees.
4. **Docententeam:** Bij de opleiding is een onderwijsteam betrokken met relevante ervaring voor dit type onderwijs, dat investeert in eigen en gezamenlijke professionalisering.
5. **Borging van toetsing:** Er is een betrokken examencommissie met een duidelijke rol en rolopvatting. De examencommissie is ook bij de ontwikkeling van de opleiding actief betrokken geweest.
6. **Kwaliteitscultuur:** De openheid, de grote mate van samenwerking tussen opleidingen en de sterke feedbackcultuur zijn elementen die duiden op een professionele en lerende organisatie.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. **Werkdruk:** Monitor de werkdruk van het docententeam. Het zal voor het docententeam intensief zijn om het komende jaar zowel de studenten te begeleiden als te werken aan het ontwikkelen van het tweede jaar van de opleiding, het ophalen van praktijkcasuïstiek en het regelmatig kalibreren van de feedback en beoordelingen.
2. **Schriftelijke verslagen:** Overweeg de hoeveelheid schriftelijke verslagen die studenten tijdens de opleiding opleveren. Naast dat de beoordeling van deze verslagen arbeidsintensief is, vindt het panel schriftelijke verslagen niet passend bij het uitgangspunt van beroepsproducten en denkt het dat er alternatieven te vinden zijn.
3. **Weekstructuur bij groei:** Overweeg de nu opgestelde weekstructuur richting de toekomst te flexibiliseren. Bij eventuele groei van de opleiding in de toekomst, vraagt het panel zich af hoe houdbaar de huidige weekstructuur is.

6 Beoordeling

6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Het panel constateert dat de beoogde leerresultaten van de Ad Finance & Control duidelijk en herkenbaar zijn. Ze zijn uitgewerkt aan de hand van het profiel dat is vastgesteld door het Landelijke Overleg Opleidingen Finance & Control (LOOFC) en bij het in ontwikkeling zijnde domeinprofiel van de Ad Finance. In dit opleidings- en beroepsprofiel is ook de internationale context betrokken en naar internationale ontwikkelingen gekeken. De beoogde leerresultaten zijn in overeenstemming met de niveau 5-beschrijvingen van het eindniveau van een hbo-Ad, zoals uitgewerkt in het Nederlands Kwalificatieraamwerk (NLQF). De niveaubeschrijvingen van het NLQF zijn gekoppeld aan de niveaubeschrijvingen van het European Qualification Framework (EQF) en de Dublin descriptoren.

De beoogde leerresultaten zijn uitgewerkt in leeruitkomsten per module en gekoppeld aan beroepstaken. In totaal zijn er voor de opleiding zeven leeruitkomsten beschreven, waarin kennis, vaardigheden en competenties geïntegreerd zijn. In het opleidingsprofiel heeft de opleiding acht competenties geformuleerd die van belang zijn voor de Ad'er F&C bij het uitvoeren van de gedefinieerde beroepstaken. De competenties zijn opgedeeld in generieke competenties (samenwerken, communiceren, kritisch handelen, oordeelsvormend en probleemoplossend vermogen, persoonlijke effectiviteit en vakmanschap) en opleidingsspecifieke competenties (accuratesse en ICT-vaardigheden). Voor het vaststellen van de complexiteit en zelfstandigheid heeft de opleiding gebruik gemaakt van het ZelCom model.

De opleiding leidt studenten op tot financieel professionals die zich voornamelijk bezighouden met bedrijfseconomie. Centraal staat hierbij: het verzorgen van de financiële administratie, het voorzien van informatie voor intern gebruik en het voorzien van informatie voor extern gebruik. Afgestudeerden kunnen aan de slag in functies op zowel operationeel als tactisch niveau waarbij de werkzaamheden verschillen per type werkgever. Voorbeelden van beroepen zijn: junior assistent accountant, financieel administratief medewerker, junior controller, financieel adviseur of assistent financial controller. De Ad'er F&C kan werken bij administratiekantoren, accountantskantoren of financiële afdelingen van organisaties, zowel profit als non-profit. Daarnaast is doorstroom naar de bachelor voorzien. De Ad is gepositioneerd in de verticale opleidingskolom F&C en zo ingericht dat het de doorstroom naar de bacheloropleiding F&C mogelijk is, zonder extra inspanning voor de student.

Op basis van een instroomonderzoek en ervaringen met andere Ad-opleidingen in het Instituut Ad, gaat de opleiding ervan uit dat er circa 40 studenten instromen. De daarop volgende jaren zal de instroom mogelijk toenemen. De opleiding is toegankelijk voor studenten met een afgerond mbo-4 diploma, havo of vwo-diploma. Mbo'ers en havisten vormen waarschijnlijk de grootste groep instromers.

Het panel constateert dat vertegenwoordigers van het werkveld in de ontwikkeling van de opleiding regelmatig geconsulteerd zijn over de aansluiting van de leeruitkomsten op de behoefte van werkgevers. De opleiding heeft in meerdere gesprekken bij het werkveld en alumni van een collega-opleiding (Ad F&C bij Avans Hogeschool) opgehaald welke werkzaamheden zij verwachten dat een afgestudeerde Ad'er F&C zal uitvoeren, welke belangrijke ontwikkelingen er in het werkveld spelen en

welke competenties men in de opleiding verwacht. Ook heeft de opleiding gesproken met docenten van ROC's en docenten van relevante bacheloropleidingen. Het panel concludeert dat het actuele perspectief van het beroepenveld voldoende in de leeruitkomsten is geborgd.

In de toekomst blijft het werkveld betrokken bij de opleiding. De bij de opleiding betrokken bedrijven geven aan te willen bijdragen aan de opleiding, bijvoorbeeld in de vorm van het aanleveren van casuïstiek, het verzorgen van gastcolleges, het bieden van stageplaatsen en in een werkveldadviescommissie.

Gewogen en gemotiveerd oordeel

Het panel concludeert dat het beroepsprofiel helder is vormgegeven en dat de beoogde leerresultaten van het juiste niveau zijn. De opleiding sluit aan bij het landelijk vastgestelde opleidingsprofiel en heeft de beoogde leerresultaten beschreven in lijn met het Nederlands Kwalificatieraamwerk. Het werkveld is bij de ontwikkeling van de opleiding goed betrokken geweest. Het panel waardeert het enthousiasme voor de opleiding bij de betrokken vertegenwoordigers van het werkveld.

6.2 **Standaard 2: Onderwijsleeromgeving**

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

De Ad Finance & Control wordt in voltijd aangeboden. Het programma is opgebouwd rond geïntegreerde onderwijseenheden van 15 EC. Het laatste semester is een onderwijseenheid van 30 EC. Studenten lopen twee stages: in leerjaar 1 (2^e semester) lopen de studenten tien weken stage en in leerjaar 2 (2^e semester) lopen studenten een stage, inclusief het afstuderen, van 20 weken. Het panel waardeert het dat studenten vroegtijdig in de opleiding kennismaken met het werkveld.

Binnen het Instituut voor Associate Degrees is gekozen voor een eigen onderwijsvisie en pedagogisch didactisch concept, dat principes en uitgangspunten biedt voor iedere Ad-opleiding. De opleidingen creëren vanuit deze uitgangspunten een eigen profiel, in afstemming met het beroepenveld en toeleverend onderwijs. In de onderwijsvisie van het IAd staat de ontwikkeling van de student tot beroepsbeoefenaar op Ad-niveau centraal vanuit een positieve feedbackcultuur en *growthmindset*. Daarnaast is het uitgangspunt dat de student zich vanuit 'hele taken' ontwikkelt naar integrale bekwaamheid.

In de Ad F&C staan beroepsopdrachten centraal: studenten werken aan realistische casussen die de praktijk weerspiegelen en uitmonden in beroepsproducten. In het opleidingsprogramma wordt uitgegaan van hele taakopdrachten rondom het thema van een onderwijseenheid. Voorbeelden van deze taken zijn: het verzorgen van een administratie en het verzorgen van een btw-aangifte. Studenten leren daarnaast om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leerproces. Naarmate het curriculum vordert, nemen de complexiteit van beroepsopdrachten en de mate van zelfstandigheid bij de uitvoering van de opdracht toe. De opleiding hanteert het ZelCommodel voor de opbouw in complexiteit en zelfstandigheid.

Het panel ziet in de opbouw van het programma een duidelijke Ad-benadering die aansluit bij de doelgroep en bij de leeruitkomsten. Het leren door te doen staat centraal en ondersteunende kennis wordt *just in time* aangeboden. Qua inhoud wordt in de opleiding de volgende thema's behandeld:

een eenvoudige en een complexere administratie verzorgen, een jaarrekening maken, forecasting en de analyse van de cijfers. Het onderwijs wordt georganiseerd in diverse werkvormen, zoals leer- en werkbijeenkomsten, skillstrainingen en leerteamlernen. Er zijn drie opleidingsdagen per week waarop de studenten op school zijn. De andere twee dagen wordt verondersteld dat de student zelf werkt aan zijn studie (individueel en in leerteam). De opleiding hanteert een blended vorm van online en offline onderwijs. Binnen de opleiding zijn studenten lid van een leerteam. Een leerteam, bestaande uit zes tot acht studenten, richt zich op de persoonlijke ontwikkeling van studenten. Leerteams komen wekelijks bij elkaar tijdens leerteambijeenkomsten. Het panel is positief over de weekopzet en denkt dat studenten deze structuur zullen waarderen. Wel vraagt het panel zich af hoe houdbaar de weekstructuur is als de opleiding fors gaat groeien.

Studenten van de Ad F&C wordt de mogelijkheid geboden om hun eigen leertraject af te stemmen op de leeromgeving. De student vergaart zelf het bewijs om aan te tonen dat leeruitkomsten behaald zijn. Het beoordelen en het geven van feedback is bij de opleiding ingericht volgens de methode van programmatisch toetsen. De student legt zijn ontwikkeling vast met behulp van FeedPulse, het feedbacksysteem van Canvas. Naast de aangereikte opdrachten kan de student ook bewijsmateriaal aanleveren vanuit bijvoorbeeld een bijbaan waarbij de werkgever feedback geeft over de vaardigheden van de student.

Informatie over het programma is opgenomen in de digitale leeromgeving Canvas. Ook plaatst de opleiding daar aanvullende informatie, zoals alle benodigdheden voor het uitvoeren van de taken, kennisclips, instructies en een mogelijkheid voor online samenwerking.

De docenten zorgen voor een continue monitoring van de ontwikkeling van de studenten en sturen tussentijds bij. Van docenten vraagt dit een flexibele houding, goede coachingsvaardigheden en veel onderlinge kalibratie. Per student zijn er minstens twee begeleiders: een vaste begeleider van het leerteam en een wisselende inhoudelijk docent. Dit vergt goede afstemming en administratie in de digitale Canvasomgeving tussen docenten, omdat zij elkaars feedback moeten kunnen inzien.

De beoogde docenten hebben ervaring in het werkveld van Finance & Control en/of in het onderwijs. Ze volgen voorafgaand aan de start van de opleiding als onderdeel van hun professionalisering een IAd maatwerktraject voor de onderdelen onderwijs ontwerpen en onderwijs examineren (BKE) als onderdeel van het traject Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB). De docenten zijn nu reeds werkzaam bij andere Ad-opleidingen in de begeleiding van leerteams. Het panel waardeert deze training *on the job* en de bewuste aandacht voor professionalisering. Het panel voorziet dat het startjaar van de opleiding intensief zal zijn voor docenten. De combinatie van de start van de opleiding, de continue monitoring van studenten, het onderling kalibreren tussen docenten en het ontwikkelen van het tweede leerjaar met afstemming met het werkveld rondom het ophalen van praktijkcasuïstiek zal veel van docenten vragen. Het panel raadt het opleidingsmanagement aan hier voldoende oog voor te hebben en zo nodig maatregelen te nemen.

Gewogen en gemotiveerd oordeel

Het panel is van oordeel dat de leeruitkomsten navolgbaar vertaald zijn in het onderwijsprogramma op basis van een heldere onderwijsvisie. Het panel is positief over de inrichting van het curriculum en het praktijkgerichte onderwijs waarbij studenten leren door te doen, d.w.z. door te werken aan betekenisvolle beroepstaken uit de praktijkomgeving, gastcolleges, stage etc. Het panel oordeelt dat het programma een duidelijk Ad-profiel heeft.

Het panel waardeert het initiatief om over te stappen van traditioneel naar integraal onderwijs met het concept van programmatisch toetsen en daarmee een voorlopersrol te pakken binnen opleidingen in het financieel domein.

Een sterke feedbackcultuur is voorwaarde voor het goed kunnen uitvoeren van programmatisch toetsen. Het panel heeft waargenomen dat de opleiding in een organisatie is ondergebracht waar volop ervaring is met zowel het Ad-onderwijs als met programmatisch toetsen en waar feedback in de genen zit. Van wat het panel heeft opgemaakt uit zowel de documentatie als de gesprekken, is het IAd een organisatie met een professionele leercultuur, wat bijdraagt aan de ontwikkeling van de Ad-opleiding F&C.

Sterke punten vindt het panel verder het gebruik van toegankelijke, digitale middelen, ook voor formatieve evaluatie en de vaste duidelijke weekstructuur. Het panel benadrukt dat er met een klein docententeam volgend jaar veel op de planning staat; naast het intensieve begeleiden en monitoren van studenten en het afstemmen en kalibreren binnen het team (met name met betrekking tot feedback en beoordelen), moet ook het tweede leerjaar worden ontwikkeld en praktijkcasussen worden opgehaald. Het panel denkt dat dit een grote belasting kan zijn en raadt het management aan de werkdruk van het docententeam goed te monitoren en indien nodig maatregelen te nemen.

6.3 **Standaard 3: Toetsing**

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Voor de Ad Finance & Control is het toetsbeleid van het Instituut voor Associate Degrees leidend bij de vormgeving van toetsing en beoordeling. Het toetsbeleid van het IAd is een uitwerking van het algemene toetskader van de Hogeschool Utrecht. Dit beleid is van toepassing op alle opleidingen van het Instituut. De uitgangspunten van het toetsbeleid zijn vertaald naar opleidingsspecifieke richtlijnen in een toetsplan en toetsprogramma van de opleiding F&C. In het toetsprogramma is aangegeven welke leeruitkomsten, en daarmee welke competenties, op welk niveau worden getoetst en met welke toetsvorm. Het panel concludeert dat de Ad-opleiding profiteert van goed georganiseerd toetsbeleid binnen het Instituut voor Associate Degrees. De opleiding bouwt voort op de ervaring die de docenten en examencommissie hebben opgedaan bij eerdere Ad-opleidingen.

Het leren en toetsen van de Ad F&C gebeurt, conform de onderwijsvisie van het IAd, in 'hele leertaken'. Het panel is positief over de integratie van competenties en beroepstaken in toetsing. Tussentijdse toetsing en feedback worden gezien als integraal onderdeel van het leerproces, met als doel dat de student inzicht verwerft in waar hij staat en wat hij nog moet ontwikkelen. Bij elk tussentijds meetmoment (datapunt) ontvangt de student narratieve informatie, die de student zelf vastlegt (in FeedPulse) waarbij de student er op reflecteert.

Iedere onderwijseenheid wordt afgesloten met een portfolio, als beslismoment over de toekenning van studiepunten. Het werken met een portfolio is volgens het panel passend bij de inrichting van het leren en toetsen. Een aandachtspunt hierbij vindt het panel de hoeveelheid verslagen die studenten schrijven. Naast dat dit arbeidsintensief is voor docenten om na te kijken, vindt het panel schriftelijke verslagen niet passend bij het uitgangspunt van beroepsproducten.

Bij het portfolio beoordelen twee examinatoren of de student voldoet aan de toetscriteria en daarmee de leeruitkomst beheerst op het gevraagde niveau. De student wordt beoordeeld aan de hand van een beoordelingsformulier waarin de leeruitkomst is uitgewerkt in toetscriteria. De student ontvangt feedback per criterium en daarnaast *feedup* en *feedforward* per toets, zodat de student weet welke vervolgstappen hij in zijn ontwikkeling kan zetten. Het panel merkt op, naar aanleiding van de

voorbeelden van beoordelingsformulieren, dat de beoordelingscriteria vrij ruim zijn geformuleerd. De opleiding geeft aan geen concretere criteria te willen toepassen; er wordt integraal beoordeeld waarbij het belangrijk is dat de student groei laat zien. Het panel heeft hier geen oordeel over, maar merkt wel op dat bij dergelijke ruime criteria het afstemmen tussen docenten over wat voldoende is, zeer van belang is. De opleiding geeft aan te voorzien in dergelijke kalibratie-momenten.

Het afstudeerproces van de opleiding, een periode van 20 weken, bestaat uit het uitvoeren van twee zelfgekozen beroepsproducten, die de student uitvoert in het werkveld. Met het eindportfolio levert de student bewijslast voor het behalen van de leeruitkomsten en competenties op eindniveau. In het portfolio zijn onder meer de feedbackformulieren van de praktijkbegeleider en de reflecties op de competenties opgenomen. Twee examinatoren beoordelen of de student de leeruitkomst behaald heeft. De praktijkbegeleider heeft geen formele rol bij de beoordeling, maar de feedback van de praktijkbegeleider vormt wel input voor de beoordeling door de examinatoren. Het eindniveau van de opleiding wordt in het landelijk Ad overleg Finance & Control gekalibreerd.

Het IAd heeft een instituutsbrede examencommissie, die de opdracht heeft om de kwaliteit van de tentamens en examens te borgen en toe te zien op de uitvoering van het IAd toetsbeleid. De examencommissie wordt ondersteund door een instituutsbrede toetscommissie, die steekproefsgewijs de inhoudelijke kwaliteit van toetsen per onderwijseenheid beoordeelt en hierover rapporteert aan de examencommissie. Het panel heeft in de gesprekken gemerkt dat de examencommissie veel ervaring heeft met programmatisch toetsen binnen Ad-opleidingen en dat ze haar rol actief invult, onder meer door een betrokken houding bij de ontwikkeling van de opleiding en het delen van ervaringen van andere opleidingen. Binnen het Instituut streeft men ernaar dat de PDCA cycli van de examencommissie en de opleiding elkaar aanvullen. Jaarlijks vindt er een gezamenlijke reviewsessie plaats om de kwaliteit van het toetsprogramma te monitoren. Daarnaast zijn andere borgende principes opgesteld, zoals het hanteren van het vierogen-principe bij de ontwikkeling van toetsen en beoordelingsformulieren, het werken met een tweede beoordelaar en het trainen van beoordelaars door instructie en oefening en in kalibreersessies.

Gewogen en gemotiveerd oordeel

Het panel is positief over de voorgenomen uitvoering van toetsing bij de Ad-opleiding. Doordat de opleiding onderdeel is van het Instituut voor Associate Degrees, heeft de opleiding een goed georganiseerd en doorleefd toetsbeleid als basis. Taken, rollen en verantwoordelijkheden van betrokkenen zijn helder geformuleerd. Zowel de examen- en toetscommissie als docenten zijn nauw betrokken bij de ontwikkeling van de opleiding en kunnen putten uit ervaring opgedaan bij andere Ad-opleidingen. Het panel is van mening dat de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

6.4 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: Associate Degree.
Het panel adviseert het volgende CROHO-onderdeel voor de opleiding: Economie.

De naam van de opleiding is herkenbaar in het werkveld en sluit aan bij het profiel, zoals vastgesteld door het LOOFC.

Afkortingen

Ad	Associate degree
BDB	Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid
BKE	Basis Kwalificatie Examinering
CROHO	Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs
EC	European Credits
EQF	European Qualification Framework
F&C	Finance & Control
hbo	hoger beroepsonderwijs
HU	Hogeschool Utrecht
IAd	Instituut voor Associate Degrees
LOOFC	Landelijk Overleg Opleidingen Finance & Control
NLQF	Netherlands Qualification Framework/Nederlands Kwalificatieraamwerk
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OER	Onderwijs- en Examenreglement
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
TNO	Toets nieuwe opleiding

